

1. Uzdevums : uzdevumā tika izmantoti teikumi indiāņu valodā matis (матис)

1. jautājums

8. abi abadex	Viņš skries / Он будет бегать
9. mibi uxak	Tu gulēji / Ты спал

2. jautājums.

10. Es ķeršu zivis	Я буду ловить рыбу.	ynbi txapa bedek
11. Viņš dejoja	Он танцевал.	abi munudax

3. jautājums

1. Vārdu secība SOV: priekšmets (jeb subjekts) – papildinātājs (jeb objekts) – izteicējs (v - verb, darbības vārds)

Порядок слов SOV: подлежащее (субъект) - дополнение (объект) - сказуемое (v-verb, глагол)

2. **n** pēc pirmā patskaņa personīgajā vietniekvārdā, ja darbības vārds ir tranzitīvs (= ja teikumā ir papildinātājs).

n после первого гласного в личном местоимении, если глагол транзитивный (если в предложении есть дополнение / объект)

3. Pagātne = ‘a’ piedēklis pēc darb.vārda saknes

Прошедшее время = суффикс “а” после корня глагола

4. Nākotne = ‘e’ piedēklis pēc darb.vārda saknes

Будущее время = суффикс “е” после корня глагола

5. Ja priekšmets = ‘viņš’, darb.vārda pēdējais piedēklis ir ‘x’, ja priekšmets ir cits vietniekvārds, tad ‘k’.

Если подлежащее = “он”, последний суффикс глагола - “х”, другое местоимение - “к”.

2. Uzdevums

1. jautājums

depressinha

(o) sofazinho

(o) cineminha

(o) totozinho

(o) tatuzinho

(a) Eloazinha

(a) Socorrinho

2. jautājums

- 1) Если последняя гласная -- О или А (причём без ударения), то уменьшительно-ласкательный суффикс присоединяется к корню, а затем следует то же самое окончание О или А независимо от рода.

Ja pēdējais patskanis ir O vai A (bez uzsvara), pamazināmais sufikss tiek pievienots saknei, un tālāk iet tā pati galotne O vai A neatkarīgi no dzimtes.

- 2) Если последняя гласная -- иная (включая А и О с ударением), то после неё добавляется Z, а затем -- уменьшительно-ласкательный суффикс.

Ja pēdējais patskanis ir kāds cits (ieskaitot patskaņus A un O ar uzsvaru), saknei tiek pievienots Z, un tālāk iet pamazināmais sufikss.

- 3) Все гласные с ударением теряют его перед Z.

Visi patskaņi ar uzsvaru zaudē to pirms Z.

- 4) В уменьшительно-ласкательных формах с Z окончание зависит от рода (совпадает с артиклем).

Pamazināmajās formās, kurās izmantots burts Z, galotne ir atkarīga no dzimtes jeb sakrīt ar artikulu.

3. Uzdevums

Šajā uzdevumā tika izmantoti jīmčungru (йимчунгрю) valodas skaitļa vārdi.

Struktūra: [Desmiti / десятки] **kxeak** [vieni / единицы].

Vārdus, kuri apzīmē desmitus veido no atbilstošajiem vārdiem, kuri apzīmē vienus, atņemot pirmo zilbi un pievienojot beigās piedēkli **-rū** (piem. **txuruk** --> **rukrū**, **fiwi**--> **wirū**, utml.)

1. jautājums

1. bxūmgū	A 5
2. rukrū kxeak txūme	E 67
3. sanrū kxeak txuruk	C 36
4. txūrū kxeak tuku	B 19
5. wirū kxeak naxsan	D 43

2. jautājums

6. merū kxeak fiwi	74
7. rukrū kxeak tūza	68

(lai saprastu, ka **tūza** ir 8, nevis 2, jāpamana, ka pārējie skaitļi 6-10 arī sākas ar **t(x)u/ū-**)

3. jautājums

8. <u>33</u> sanrū kxeak naxsan
9. <u>95</u> kurū kxeak bxūmgū

4. Uzdevums

1. jautājums

agnen	[aŋnen]	ēsmas (noteiktā forma) // наживки (определённая форма)
egna	[egna]	pašam piederoši (daudzsk.) // собственные
lugn	[luŋn]	mierīgs // спокойный
lugna	[luŋna]	mierīgi (daudzsk.) // спокойные
lugnt	[luŋt]	mierīgi (apstākļa vārds) // спокойно
nāmnđ	[nɛmd]	komiteja // комитет
vāgnatur	[vognatur]	viļņu daba // волновая природа
typiskt	[typist]	tipiski (apstākļa vārds) // типично

2. jautājums

1. -t piedēklis izveido apstākļa vārdu (наречие)
2. Ja ir trīs līdzskaņi pēc kārtas, otro no tiem neizrunā : $L_1L_2L_3 \rightarrow L_1L_3$
3. $ng \rightarrow [\eta]$
4. $gn \rightarrow [\eta n]$
5. 4. noteikums nedarbojas, ja:
 - a. g un n ir dažādu morfēmu sastāvā (piem. flygning = flyga + -ning)
 - b. pastāv cita vārda forma, kur starp g un n ir patskanis (piem. mogen-mogna, sägen - sägner)

Alternatīvs 5. punkta formulējums, par kuru varēja saņemt maksimālo punktu skaitu ir “4. noteikums darbojas tikai tad ja g un n ir nedalāmi visās [uzdevumā sastopamajās] vārda formās.”

5. Uzdevums

Par žestu pieraksti:

Uzdevumā tika lietota "ASL-phabet" pieraksta sistēma, kuru izveidoja Samuels Supalla, kā palīgriku nedzirdīgo bērnu mācībās. ASL ir angļu abreviatūra American Sign Language, jeb amerikāņu žestu valoda; tomēr ASL-phabet var izmantot daudzu citu žestu valodu pierakstei.

Atšķirībā no citām žestu pierakstu sistēmām, ASL-phabet pieraksts ir retāk lietojams. Pirmkārt, šī sistēma tiek izmantota žestu vārdnīcu izveidei - tas ir, tai jāpalīdz bērnam iegaumēt daudzus vārdus žestu valodā, neizmantojot video ierakstus. Tas nozīmē, ka viena virkne var pierakstīt tikai vienu vārdu, kas sastāv tikai no viena žesta. Tādejādi, žestus ar vairākām 'daļām' vai teikumus nevar pierakstīt.

Otrkārt, ASL-phabet neietver apzīmējumus emocijām, mutes kustībām un daudzām citām detaļām, kas pilnīgi aprakstītu žestu. Tā kā žestu valodās mēdz būt homogrāfi - vārdi, kuru atveidei izmanto vienādus žestus, to atveide tomēr var atšķirties, piem. ar sejas izteiksmi. Savukārt, ASL-phabet homogrāfi tiek pierakstīti ar vienu un to pašu simbolu virkni.

Viena žesta pierakstā var būt no 3 līdz 6 simboliem. Pirmais (pirmie divi) apzīmē aktīvas rokas (ja abas rokas ir aktīvas, tad abu roku) žestus. Simboli ir līdzīgi pašiem pirkstu/plaukstu žestiem. Kopumā pierakstē ir 22 dažādi simboli, no kuriem uzdevumā tika doti tikai 6: dūre (A), V-formas pirksti (rādītājpirksts+vidējais) (E), rādītājpirksts (N), trīs-formas pirksti (īkšķis+rādītājpirksts+vidējais) (L), izplēstā plauksta (M), savilkta plauksta ar izstiepto īkšķi.

Tālāk seko 1 simbols, kas apzīmē žesta pozīciju attiecīgi ķermenim - piere/acis (I), mute (D), krūtis (G), roka (K), neitrālā pozīcija atsevišķi no ķermeņa (C). Tad seko no 1 līdz 5 simboliem, kas apraksta rokas un pirkstu/plaukstu kustību (uzdevumā doti 4 šādi simboli) - skat. atbildi. Pēdējais simbols vienmēr ir žesta atkārtota izpilde - H (ja tāda ir). Piektais simbols (uzdevumā nav dots) ir riņķa kustībā, kas tika izmantota vārdā 'bedre'.

Atbildes (nāk. lpp.):

1. jautājums

- 12. Melns NIB
- 13. Indija NIF
- 14. Darbs AAKBH
- 15. Mongolija NIB
- 16. Atslābināties MMGB
- 17. Smags AACB
- 18. Gliemezis EAKJFH
- 19. Vācība LKJF

2. jautājums

- 1) žests ir kompozīts / sastāv no “divām daļām” - viena roka izpild divus dažādus žestus, kurus nevar pierakstīt ne ar vienu no esošiem žestiem, bet var pierakstīt katru atsevišķi (pirksta kustība “riņķī” + pirksta kustība uz leju).

+ vismaz viens no 2) vai 3):

- 2) uzdevumā nav aprakstīts žests rokas riņķa kustībai.
- 3) izmantotas abas rokas, bet tām ir dažādas kustības. Piezīme: kaut gan ir dots vārds “garš”, kur otrā roka ar dūri ir pasīva (tas ir, nepilda to pašu darbību kā pirmā), to roku izmanto pieskarīenam, kas ir saprotams no vārda pierakstes. Šajā gadījumā vārdā ‘bedre’ otrai rokai pieskarīena nav, tāpēc nav skaidrs, kā žestu būtu jāpieraksta.

3. jautājums

3.1. (B)

Rokas / roku kustība notiek pa labi/kreisi, uz leju/augšu.

3.2. (C)

Kustība ar vienu/abām rokām tiek veikta neitrālā pozīcijā (jebkur atsevišķi no ķermeņa / nepieskāroties ķermenim)

3.3. (F)

Rokas / roku kustība notiek no vai uz ķermeņa pusi (rādīt no sevis vai uz sevi).

3.4. (J)

Plaukstas internalizēta kustība (pirkstu kustība, pirkstu kustības parejā no viena žesta uz otru.)